

уявлення про усереднені значення показника для позиції, щоб краще розуміти, яке значення виглядає круто, а яке слабко.

Нові дані ФІФА – потенційний прорив та великий крок уперед. Аналоги цих показників давно вважають усередині клубів та аналітичних компаній, але багато хто з них не був доступний простим фахівцям.

Водночас важкі та потенційно корисні показники дуже незручно обробляти після матчів. Дані унікальні, але навігація в рази поступається тією, яка є на статистичних сайтах, таких як WhoScored або FBref.

Водночас можна порадіти появі нових показників. У повному форматі з подібного у відкритому доступі не було.

Список використаної літератури:

1. Великий О. Показники техніко-тактичної підготовленості футболістів команд-учасниць чемпіонату Європи 2012 року в динаміці ігрового часу. День студентської науки: зб. тез доп. за результатами наук. конф. студентів ЛДУФК. Львів, 2016. С. 52-54.

2. Журід С.М., Коваль С.С., Лебедєв С.І, Ребаз Слеман Техніко-тактична підготовка футболістів. Навчальний посібник. ХДАФК, Харків, 2021, 208 с.

3. Мітова О.О. Теоретико-методичні основи контролю в командних спортивних іграх у процесі багаторічної підготовки. Монографія. Дніпро, 2022. 396 с.

4. Lebediev, S., Zhurid, S., Koval, S. & Shalenko, V. Control of physical and technical readiness of football players at the stage of specialized basic training. Slobozhanskyi Herald of Science and Sport, 26(1), 14-19.

5. <https://www.fifatrainingcentre.com/en/fwc2022/post-match-summaries/post-match-summary-reports.php>.

ТАКТИЧНІ ДІЇ БАСКЕТБОЛІСТІВ У НАПАДІ

Анастасія Бородіна

*Харківська державна академія фізичної культури
Харків, Україна*

Анотація. Класична класифікація розподіляє тактику гри в баскетбол у нападі на індивідуальні, групові та командні дії. Тактична підготовка в баскетболі спрямована на формування вміння доцільно й ефективно застосовувати засвоєні технічні прийоми в умовах суперництва двох команд.

Ключові слова: баскетбол; тактика гри; групові та командні взаємодії.

Вступ. Баскетбол є командною грою, результат спортивної боротьби в якій прямо залежить від тактичної майстерності як окремих гравців, так і команди в цілому. Отже, тактична підготовка в баскетболі має величезне значення. Вона спрямована на формування вміння доцільно й ефективно застосовувати засвоєні технічні прийоми в умовах суперництва двох команд [2].

Протягом часу існування баскетболу, як виду спорту, класифікація тактики гри завжди мала розподіл на дії в нападі та захисті, та у сучасному вигляді ми розподіляємо їх на індивідуальні, групові та командні [2; 4; 5].

Мета та завдання дослідження: обґрунтувати склад тактичних дій у нападі, їх класифікацію за матеріалами сучасних видань.

Матеріал і методи дослідження: аналіз науково-методичних та інтернет видань з тактики баскетболу.

Результати дослідження та їх обговорення. Аналізуючи сучасні видання щодо тактики гри у нападі баскетбольних команд, ми виявили, що автори одноголосно притримуються класичної класифікації, яка розподіляє тактику гри у нападі на індивідуальні, групові та командні дії. Найбільш повне вивчення різновидів тактичних командних дій припадає на гравців, які тренуються у групах спеціалізованої підготовки.

В. Горбуля, В. Пасічник, Л. Поплавський [2] відзначають, що групові дії – це винятково важливі типові блоки, які формують фундамент узгоджених комбінаційних дій команди. Вони базуються на трьох можливих переміщеннях гравця після передачі м'яча партнерові: до кошика, до партнера з м'ячем, до партнера без м'яча.

Взаємодії двох гравців. Основними способами взаємодії двох гравців є спосіб «передай м'яч і вийди», а також заслін, наведення, пересічення.

Взаємодії трьох гравців у нападі. Більшість способів взаємодій трьох гравців будуються на основі перелічених вище взаємодій двох гравців, до яких приєднується третій. Найбільш поширеними взаємодіями трьох гравців є «трикутник», «трійка», «мала вісімка», «перехресний вихід», «наведення на двох гравців», що зазвичай використовуються за участю гравців різних ігрових амплуа.

Командні тактичні дії в нападі – взаємодії всіх гравців команди, спрямовані на вирішення завдань ведення гри.

Під час тактичних дій команда намагається забезпечити таке: 1) чистий вихід під щит суперника гравця з м'ячем; 2) безперешкодний кидок із середньої відстані, або тричкової зони; 3) короточасну кількісну перевагу нападників над захисниками на певній ділянці поля. Напад у баскетболі по тактичній спрямованості поділяють на два види: стрімкий та позиційний [2; 4; 5].

Обидві системи безперервно вдосконалюються і мають велику кількість варіантів, що обумовлюється системою захисту суперника, складом команд і конкретними умовами проведення змагання.

Сутність швидкого прориву полягає в тому, щоб на великій швидкості доставити м'яч до кошика суперника, виконати кидок в умовах непідготованого суперником захисту, а найчастіше – у створенні чисельної переваги нападників.

Головний принцип системи позиційного нападу – ведення атаки з позицій, які визначені для дій гравцям різних ігрових амплуа команди.

У позиційному нападі склалося дві системи командних дій: через центрового гравця і без центрового гравця. Крім цього, розрізняють напад проти персональної, зонної системи захисту та їх комбінацій і варіантів. У зв'язку з цим гравцям доводиться розучувати велику кількість різноманітних взаємодій [2; 4].

Висновки. Тактика гри у нападі поділяється на індивідуальні, групові та командні дії. Вибір способу ведення атаки визначається насамперед особливостями гри суперника. Обраний варіант повинен максимально сприяти реалізації сильних сторін своєї команди та слабких сторін суперника.

Перспективи подальших досліджень у цьому напрямку. Дослідити відсоткові частки командних дій у нападі (швидких та позиційних) жіночої команди вищої ліги «Інваспорт -СДЮСШОР-5».

Список використаної літератури:

1. Баскетбол. Навчальна програма для дитячо-юнацьких спортивних шкіл олімпійського резерву, шкіл вищої спортивної майстерності та спеціалізованих навчальних закладів спортивного профілю: система підготовки спортсменів у баскетболі. Київ. 2019. 165 с.

2. Горбуля В.О., Горбуля В.Б., Горбуля О.В. Баскетбол: тактика гри та методика навчання : навч.-метод. посіб. Запоріжжя: ЗНУ, 2017. 92 с.

3. Наумчук В.І. Теоретико-методичні основи навчання спортивним іграм. Тернопіль: Астон, 2014. 182 с.

4. Пасічник В. Теорія і методика викладання баскетболу : навч. посіб. Л. : ЛДУФК, 2015. 78 с.

5. Поплавський Л. Ю. Баскетбол. Київ. 2004. 448 с.

6. Тучинська Т. А., Руденко Є.В. Баскетбол: навч.-метод. Посібник. Черкаси: ЧНУ ім. Б. Хмельницького, 2015. 95с.

АНАЛІЗ РОЗПОДІЛУ ФУТБОЛЬНИХ ГРАВЦІВ З УРАХУВАННЯМ СХИЛЬНОСТІ ДО ВОЛОДІННЯ ОДНІЄЮ З КІНЦІВОК В ХОДІ ГРИ

Дмитро Бугера, Аліна Улан, Ілля Корень

*Національний університет фізичного виховання та спорту України
Київ, Україна*

Анотація. В роботі встановлена значущість функціональної асиметрії для раціональної побудови підготовки спортсменів. Визначено відсоткове співвідношення футболістів з різною моторною асиметрією.

Ключові слова: функціональна асиметрія, моторна асиметрія, змагальна діяльність.

Вступ. В останні роки функціональна асиметрія стала предметом все більшої уваги у наукових дослідженнях з фізичної підготовки спортсменів. Функціональна асиметрія може впливати на спортивні досягнення та здоров'я спортсменів, тому знання про неї може бути корисним для тренерів та інших фахівців, які працюють з атлетами [1]. Знання про наявність у спортсменів різних видів асиметрії та раціональне управління ними та використання в тренувальному процесі та змагальній діяльності дозволить тренерам більш ефективно планувати багаторічну спортивну підготовку спортсменів, що орієнтуватиметься на індивідуальні особливості кожного з них [4].